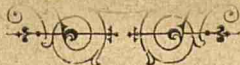

ALTE ORIZONTURI

POEZII

DE

DUILIU ZAMFIRESCU

BUCURESCI
EDITURA LIBRĂRIEI CAROL MÜLLER

59, CALEA VICTORIEI, 59.

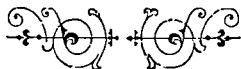
1894.

ALTE ORIZZONTI

ALTE ORIZONTURI

POEZII

DUILIU ZAMFIRESCU

BUCURESCI
EDITURA LIBRĂRIEI CAROL MÜLLER

59, CALEA VICTORIEI, 59.

1894.

O quanto è corto il dire, et come fioco
Al mio concetto! e questo, a quel ch'io vidi,
È tanto, che non basta a dicer poco.

O luce eterna, che sola in te sidi,
Sola t'intendi, e da te intelletta
E intendente, te ami ed arridi!

Dante. Div. Comm. Il Par. Cant 33.

Fugiñd de tot...

Fugiñd de tot: de lume și de tine,
Mă duc să dorm pe'ntindere de ape;
Acolo groapa vântul să mi-o sape;
Amurgul sereci cadă peste mine.

Nespus de dulcea cî singurătate
Și-o poartă'n lume luna gânditoare:
Mă uit la dînsa, și nu mă mai doare
Viața'mî plină de pustietate.

O tu, acela ce mă faci să sufăr,
O suflete, întoarce-te prin astre
Și lasă-mă pe apele albastre,
Să dorm de veci, cu capul sub un nufăr.

Bruxelles, 94.

A m u r g

Se lasă noaptea, limpede și caldă;
Răsare luna palidă pe cer,
Punând pe valuri brațe ce se scaldă
Și'n toată firea aer de mister.

Pe-un soclu rupt, o veselă bacantă
Și'nvăluie, de două mii de ani,
In haina umbrei, pururi elegantă,
Splendoarca umerilor diafană.

Mișcând din flămuri, vechile trireme
Adorm în pacea lungului amurg,
Infiripând un vis din altă vreme:
Isbînzile lui Hermes Demiurg.

La umbra lor, pescarul trage-o plasă
Și cântă'ncet, cu glas adormitor,
Duiosă lui *tragădie* de-acasă,
Visând și el un vis în viitor.

Athens, 92.

Sërmanul vultur

Sërmanul vultur aripa-și întinde
Rănit în luptă;
În zboru'i greu, o pană se desprinde
Din aripa'i pe jumătate ruptă.

Plutind prin aer, vântul o ascunde
În apa mării,
Pe-a cărei valuri, crestele de unde
O duc spre țermul ultim al uitării.

Rănit în suflet, plânsul mă înneacă
Și lacrimi pică
Din ochii mei ce rușinați se pleacă
Pe mâna ta cea palidă și mică.

Iar tu răspunzi durerii mele mute
Zîmbind în silă,
Și dându'ți mâna alții s'o sărute,
Cu lacrăma de care nu ți-e milă.

Lăa Lună

Lună, astră plutitoare pe văzduhurile line,
Dacă-ai fost vre-o dată vie, unde'î sufletul din tine?
Către care alte astre dintr'un timp trecut pe veci
A sburat suflarea-ți caldă și-a lăsat formele-ți reci?
Cine ești, din ce viață, din ce flacări iași putere?

Plin e cosmosul de vremuri grămădite în trecut,
Racle, cu iluzii moarte, cu speranțe de-un minut ;
Plin e spațiul de glasuri plângătoare în pustiū,
Ochii de stele plini cu lacrimi sub zăbranic argintiu,
Plin e haosul de-o lungă simfonie de durere.

Dar ca tine 'ndurerată nu e alta 'n univers,
Stea, ce fără de speranță chiemă trecutul fără viers !
Tu răsari de peste ape, galbenă și gânditoare,
Parcă soarta pământească te străbate și te doare,
Și, plutind, te urci în noapte, ca în propriul tău vis.

Fost-a fost un timp odată când de marginea pădurei
Noi ședeam cătând în față-ți ochii galeși, urma gurei ;
Și-am simțit'o cum se cerne blânda ta cerească rază
Și din ochii tăi de astru în ai ei se furișează,
Aprinzând misterioase doruri de necunoscut.

Ea s'a dus. De-atunci trecut-aũ anı și anı. Adevărat :
Am uitat atâtea lucruri și atâtea m'aũ uitat !.
Totuși, când te uiți la mine cu privirea ta cuminte,
Parı că de iubirea noastră cauți să'ți aduci aminte
Si te 'ntrebı, nedumeritã, în ce timp s'a petrecut ?

Athena, 92.

S' aud...

S'aud piraclă cum curg
In pacea palidei lumine;
Se umple valca de amurg,
Iar cū mē duc gândind la tine.

S'aude clopotul la schit:
Merg pustnicii să se închine;
Luceafărul a răsărit,
Iar cū mē duc gândind la tine.

S'aude buciumul la munți
Infiorând cu lungi suspine
Tăcerea codrilor cărunți...
Eū mē tot duc gândind la tine.

Versuri heterometre

Cum Sirius noaptea răsare
Târziu, și lumina lui rece
Pe marginea cerului trece
Și pierce, departe, pe mare;

Așa, câte-o dată, târzie,
Ivește-se încântătoare
Credința că totul sub soare
E nou și e, tot, poezie.

Dar iarăși ca astra, în ceață,
Apune pe marca durerii,
Si umbrele lungi ale sercii
Invăluie trista viață,

Pe Acropole

Luna tragică privește, într'o mută contemplație,
Luna Pacinică singurătate din împărăția sa,
Strejuind de peste ape valca clasică, în care,
Pe Acropolea știrbită, Parthenonul dormită.

Ah ! și cum durerea lumii mă prindea în ghiara-i rece
La priveliștea acestei, unice în univers,
Protestări a omenirii contra timpului ce trece,
Monument, al cărui nume sunător e ca un vers.

Căci așa e, totul pierce, ca o umilă scântec :
Jocuri, timp, filosofie ; mâna care te făcù ;
Timpuri noi și jocuri nouë ; sărbători panathence ;
Totul pierce saù se schimbă ;—neclintit ești numai tu.

Tu, ca toate, ești în lume din substanță pieritoare,
Dar în forma ta de astăzi pieritor nu e nimic ;
Tu ești toată poezia omenirii gânditoare
Scrisă într'un bloc de albă marmură de Pentelic.

Și când razele din lună limpezi curg pe a ta frunte
In imensa, infinita liniște de orient,
Din trecut și pîn' la tine se întinde ca o punte,
Peste care tot trecutul se coboară în prezent.

Ah ! ajută-mă acuma, tu, Minervă înțeleaptă,
Să găsesc, printre atâtea lucruri nouă ce mă mint,
Drumul către Salamina și navarcul ce așteaptă
Să mă 'ntoarcă la Megara, Eleusis și Corint.

Lasă-mă să viū la tine, lume plină de parfumuri,
Ce răsai din timpul clasic ce mi-a fost atât de drag ;
Să culeg în libertate trandafirii de pe drumuri,
Să mă 'mbăt din armonia limbei din Arcopag ;

Să cunosc amorul vostru, zeū a tot ce'i scris să fie,
Născătorul de iluzii, de dureri și poezii,
Astfel cum îl vrea Sophocle, resturnând o-împărăție
Si putënd să locuiască pe obraji trandafirii.

Însă luna se coboară pe întinsa mărci pace..
Puntea rupe-se ; trecutul se prăvale la pământ.
Pericles, Minerva pleacă... Fără dînsa, or ce'i face
Parthenonul își rămâne ca o criștă de mormânt.

De la villa Tusculana

(DACTILI ȘI TROCHEI)

Tristele umbre se lasă pe văi de sus de pe dealuri
Singure, palide, pline de-o lume vie de basme :
Bradul, umbrela și-o 'ntinde pe muchea arsei coline ;
Mierla șagalnică țipă prin grase tufe de lauri.

Cicero, vechiule stîlp al acestor clasice locuri,
Scoală din pulbera vremilor. Uite : colo, pe valca
Tibrului, urmele Romei antice tremură încă.
Umbro-Sabellii si Quirium, Tațiū, Numa Pompiliū ;
Zeii. pontificii, frații Arvali, Lupercii și Saliī ;
Piatra, și lancea, și focul din vatra Vestei fecioare,
Toate sunt încă și azi în ființă. Timpul și forma
Par că se schimbă.

«Plin de un dor fără sațiu de lumea vremilor duse,
Timpul și forma de astăzi mă lasă rece ca ghița.
Toate sunt încă 'n ființă și totuș toate sunt moarte.
Ochi-mi, o nobile Marcu Terențiu, cată spre tine.»

Astfel grăește un glas din ruine. Nimeni n'aude.
Brațe vênjoase întind Apenniniî către cetate.
Roma din vale privește pe gânduri coamele ninse.
Soarele moare prelung în adâncul mărilor Tusce.

Roma.

Sonet

Catie Aspasia lui Le pardi.

S'a stins, copilă, focul tinereței
Din ochii lui cu timidă privire.
Pe alba'i frunte, urma de gândire
A închiegat'o vântul dimineții.

Un blând suris pe gura lui subțire
Insufletește cadrul trist al feței,
In semn că iartă relele vieții
Și'ti iartă ție cruda ta iubire.

È de prisos să'l plângi. Tu știi prea bine
Că'n nobila și calda'i fantazie
Te-ai căutat de-apururea pe tine,

Pe când acolo, casta poezie
Stă peste tot, precum între lumine
Beàtrix stă'n *Divina Comedie*.

Lea Lună

În noaptea caldă. Stelele ușoare
Clipesc din gene, line, depărtate.
Pe iazul morii apa nu măi bate;
Pe dealuri focul cel din urmă moare.

Privind pe ceruri căile stelate,
Adorm în lumea lor fermecătoare.
In somn răsare luna gânditoare
Și umple bolta de singurătate.

O simt cum trece, clară, tot mai clară,
Pe'nchipuitul arc al hemisferii;
O simt, dar nu o pot privi 'n afară.

Accastă nouă formă a durerii
Tu o cunoști... Revino mâne sară
Icoană castă a nemângâerii!

La villa Aldobrandini

Tăcute lacrimi picură din plante
Și-alunecă pe jgghiabul de porfiră;
Sub șipot stă Orfeu cântând din liră
Pe-un glob purtat de gârbovul Atlante.

Păuși stelați podoabele-și resfiră
Pe-un capitel de frunze de acante;
Un grup voios de fauni și bacante
Ironici stau și de păuși se miră.

Domnița vine, văduvă 'ntristată,
Și singurică șade la fântână,
Cântând încet un vers al ei de fată.

Un gălgâit de apă o îngână,
Pe când pe vârful plopilor s'arată,
În clarul zilei, luna ca o zână.

„Anienul

Din munți străvechi se lasă către vale
Pîrîul plin de umbre și lumine,
Ducînd cu el legendele sabine
Pe-a timpului neisprăvită cale.

Din cînd în cînd păgânele ruine
Iși spun povești pe malurile sale;
Sub poduri vechi, tiarele papale
Ascund un semn din vremile creștine.

Iar tu, ce-așterni pe malul verde bruma,
Patetică și îndurerată lună,
Îl măi cunoști așa cum e acum?

Cînd *„Angelus* clopotnițele sună,
Un vechi măslin din vremile lui Numa
Din flori ce cad în face o cunună.

B o u l

Capururi trist, în mijlocul câmpiei,
Voinicul boŭ privește înainte,
Cu ochii mari, cu sufletul cuminte,
Ca un simbol antic al poeziei.

Și parcă-ar vrea să spue prin cuvinte
Că a ramas el paznicul moșiei,
Căci toți s'aŭ dus în lumea veciniciei,
Iar Lațitul e țară de morminte.

Trec, norii, trec, spre asfințit de soare,
Inveștmântând senina lui tăcere
Intr'un mister de umbre călătoare.

El pleacă trist să cate mângăere
Urmând pe jos un lung șir de cuoare
Ce cântă 'n sbor o notă de durere.

Frascati. 1889.

Sonet

Doamnei E. P...

Si iarăş... zică lumea ce va zice:
Archipelagul soră nu-ţi găseşte :
Eşti cum îi fraga când se pârgueşte,
Şi-o ştii iubita mea Eurydice.

Că vii din iad, ori cine o ghiceşte,
Sau de nu vii, noi ştim c'a Evei fiice
Se nasc de drept Prosèrpinei amice,
Şi totuş ved c'amorul ne munceşte.

Acum vin iar şi bat la a ta uşe,
Grecoaică rea cu zîmbetul pe gură
Şi ochii mari de blîndă viţeluşe.

Şi de cum-va simţi somnul că te fură,
Cu porţi de fier te 'nchide ca 'n cătuşe,
Căci altfel, zăă, îţi intru 'n bătătură.

Culcate-'s romănițe

Ușor se mișcă tânăra fecioară,
Purtându'și trupul drept ca o făclie;
Cu amphorele vine de la vie
Și vinde must, ca'n vremi de-odinioară

Copilă albă, vina ta sa fie
De te-o 'ntîlni Polibus bună oară:
Cum mânil-e-ți sunt prinse de ulcioară
O să'ți sărute benghiul din bărbie.

Dar ea zîmbește. Colțurile gurei
S'ascund hoțiș în gingașe gropițe,
Iar ochii vineti iau culoarea murei.

Și iată'l el, încununat de vițe,
Că'i sare 'n drum. Pe pajiștea pădurei
In urma lor, culcate's romănițe.

Athina, 92.

Castel Fusano

În câmpul deșert, pe Tibru, la vale,
Trecutul a pus dureri ideale,
Iar Faunii strîmbi și-aă prins a lor oase
De veștede crângi de sălcii pletoase.

În vechiul Castel din mlăștini pontine
Am prins a visa, o Romo, la tine..
Adie un vânt din țara Etruscă :
Porsena, ești tu, or sloară o muscă?

Trecuț ce te ducă, n'ai nici un braț valid !
Și paznic ți-ai dat pe Febre cel pâlid ;
Iar porcul mistreț, sub umbrele sereă,
L'a pus Harpocrat regent al tăcerei.

S'aude un glas sub bolta cea-naltă :
E țipetul lung al raței de baltă.
Sălbatec prin stuf mugește un taur.
Se urcă pe cer un disc strâmb de aur.

Castellammare, August 5 .

Jos, la Tivoli

Jos, la Tivoli, sub tei,
Cupido, cu ochi galeși,
Și-a spart amphora de un stei
Și-a plecat plângând în cale'si.

Dar în calca lui venca
Sfânta Vinere cea albă,
Pe la brâu ca o nuia
Iar pe poale ca o nalbă.

«Măi băiete iar te-am prins
Intinzând curse la fete!..
Ți-ai spart amphora 'ntradins!..
Am să mi te tund de plete.

Insă el, prinzând din fuga
Haina măseii de un fald,
Drăgălaș îi zise : Sluga!
Tunde-mă că tot mi-î cald.

Apoï, tupilat pe vine,
Se piti sub un măslin,
Unde sus bătea măslina
Lydia lui Faustin.

Sorrento, 24 August, 1889.

Urseolo

Urseolo, blondul doge, a sosit din Lemnos ieri,
Nalt și zornăind din pintenî, prins de zale și de gânduri,
Și privind fără să vadă pe iluștrii cavaleri,
Străbătut-a printre rînduri.

Jos, la scara răscoită de sub lojele de lemn,
Navagieri, prinț de Cipru, și Sanudo, prinț de Zara,
Cu genunchele 'n enemide și cu aerul solemn,
S'au făcut una cu scara.

Insă nimeni nu-î privește. Prin ogiva 'ntunecată
Ochiul vede tron și sală ca 'ntr'o lume de senin,
Unde Bianca Morosini, pe trei trepte de agată,
Doarme sub un baldachin.

Bianca, dulcea donna Bianca, blondul vis venețian,
Ce trăia cum trec prin spațiu nori cu genele de aur,
A murit.— San Marco sună. Lumile de pe ocean
Plâng sub mândrul Bucentaur.

Dogele, rămas în ușe, a împictrit ca o statuie :
Ochiî, luminați de spaimă, au încremenit enormi ;
Ca un foc de nebunie în lumină li se suc...
El întreabă : Bianca, dormi? »

Dar atunci, pe o fereastră cu privirea către mare,
Un porumb bătând din aripî se ivi fricos și blând ;
Dogele intinse mâna: «Uite Bianca» zise tare ;
Și, nebun, sfinși rizând.

Sorrento, 89.

—

Nimfa tânăra Leuco...

Răsărit-a dimineața, de sub umbra unui val,
Tânăra Leuco, nimfa cu mărgearuri în cosiță,
Și, mișcând ușor din șolduri, a ajuns pînă la mal,
Unde stă copilul Bachus și 'mpletea cununii de viță.

Albe, ca o vale ninsă, și cu vine străvezii,
Sîmurile mititele i se umflă ca doi muguri,
Iar de dînsule s'animă două semne viorii,
Două glume, două benghiuri, două boabe ca de struguri.

Nimfa tânăra și zeul pe nisip își spun povești,
Se restoarnă, se sărută, ca la sîmul cîi îl strînge
Și rîzîndu-î, îl întrebă «puiule, de unde ești?»
El, cuminte, îi răspunde «sunt de unde nu se plînge.»

Dar vîzînd urmă de struguri, zeul făr' de Dumnezeu
Iși întinse lacom gura ca să soarbă dulcea rouă ;
Nimfa închisese ochii, tremura, vorbea mereu,
Și-'mprejurul lui, întregă, se 'ndoia ca luna nouă.

Iar la urmă când fu vorba pe întoarcere 'napoi,
Pace s'o măi prindă valul, ca pe vechea lui stăpână.
Zeul își luase drumul, și de unde eraă doî
Acum plânge numai dînsa... iar Oceanul o îngână.

San Marc

Când tu, în veci senină, ca marmura din statuî,
Venețio, la pieptu-ți îți strîngi a ta aripă,
San Marc, măreț în turlă-î, ca dogele'n palatu-î,
Vestește falnic lumii c'a mai trecut o clipă.

San Giorgio Maggiore, cu umbrele-î de aur,
Deschide drum spre Lido, și Lido în spre ape...
Evangelistul crede că vechiul Bucentaur
Venind de pe oceanuri gîndi-se-va să-l scape.

Căci dînsul tot mai speră că 'ndurătoare parec
Reda-vor ochi la toate și va vorbi statuia ;
Dar leul îi arată că-î scris «pax tibi Marce !»
În cartea vecîniciei în semn de aleluia.

„Anzio

Descar cu luntrea văpsită 'n verde
Anină-ți pânza sus de catarg ;
Vântul ne-a bate, și ne vom pierde
Spre larg, spre larg.

Fată cu sînul ars de căldură,
Rămăi nebună, așa cum ești,
Și ia-ți ghitara, zi lung din gură
Că mă iubești.

Ce-atăta trudă ș'atâtea gânduri
Pe învechitul disc de pămînt,
Când măi la urmă tot patru scînduri
Iți știu de rînd !

Rămas in lume dintr'o poveste,
Anzio, marca'ți m'a luminat :
Toată morala vieții este
Un sărutat.

O f e l i a

De cap cu veștedă cunună,
Cu ochii mari sub gene plânse,
Cu brațele de sine strânse,
Privește, mută, către lună.
Salcâmi, prinși ca de fiori,
Aș nins pe apa de pe prund,
Incunând cu albe flori
Icoana stelcilor din fund.

Dar iat'o, a ajuns la riș ;
In juru-î rochia și-o strânge,
Dintr'un salcâm un ramur frânge
Și floarea și-o anină 'n brîu.
Apoi, pe apa curgătoare,
Cu fața către cer senin,
Și 'ntinde brațele și moare :
Suflet, în lumca lui, străin.

Pe sub frunzișul înverzit,
Sub bolți fecrice de stele.
In cântece de păsărele,
Convoiul trece liniștit.
In lungul vremii, călător,
El se tot duce și se duce,
Căci moarta-î moartă din amor :
Nici țintirim. nici semn de cruce.

Athens, 92.

Strofe

Doamnei C...

A răsărit pe codri luna
Ca o legendă din bătrâni
Și m'a găsit ca 'n totdeauna
Cu capul răsătat pe mână,
Trudindu-mă mințile să caut
Un cântec vesel să-ți închin,
Ca să-ți aud glasul senin
Rîzînd cu note ca de flaut.

Dar ce-o să-ți fac? Firca stîngace,
C'roindu-mă un om de nord,
Mi-a dat un suflet fără pace
Și-o liră fără de acord,
Tu ai mișcări de rîndunică
Și suflet cald de miazăzi,
Și cântecu-mă te-ar adormi
Căci este trist și plin de frică.

Dar dac'ai vrea, în locul lirăi,
Psaltirea veche s'o desfac,
Și printre filele psaltirei
Să căutăm un basmu dac,
Poate-aș găsi, prinzându-ți mâna
Și încălzindu-mă la ea,
Accente ce-ar induișea
Surîsu-ți pentru totdeauna.

Albano, 59

Ca un mănuchiū de ramuri

Te a zămislit blânda natură
Ca pe o flóre de pe plaiū :
Din carminul rozei de Maiū
Ți-a zugrăvit, rotundă, gura,
Iar din albastrul de cicoare
Ți-a'nduișat privirea vie,
Așa că bine nu se știe
De ești femee sau ești floare.

La brău te-a strîns ca pe-un mănuchiū
De ramuri tinere de crin
Și nu știū ce ți-a pus în sîn
Și de la sîn pên'la genunchi,
Că par-că-ai fi un vis croit
După gândirea mea nebună,
Cu sufletul ca alba lună,
Cu trupul cald și liniștit.

In trista mea singurătate
Aū răsărit colo și colo
Videnii cu cap de Apollo
Și ochi plini de bunătate :
Dar dacă tu ai ști anume
Cât farmec e'n făptura ta,
Ai face aripă ș' ai sbura,
Căci prea ești singură în lume.

Plecată cu capul...

Plecată cu capul pe albe genunche
Fecioara cu ochiū liniştit
Din apa curată adună mēnunche
De ramuri de teiū înflorit.

O rază din soare furiş se coboară
Şi lung o sărută pe gât,
Iar dorul deschide în gând de fecioară
O poartă pe-un câmp de urît.

Cu raza cea caldă vin visuri nebune,
Videnii cu aripă de fluturi,
Ce cad din lumină pe genele-î brune
Ca ploaia din crēngi ce le scuturi.

Atunci de pe dealuri, vădând'o că-î goală
Și soarele prea arzător,
Un vânt se adună, din lanuri se scoală,
Și pleacă încet spre isvor.

El përul cî moale cu vinete unde
Ușor i-l desprinde de sus,
Și-întreaga-î ființă în për i-o ascunde,
Și trece tăcut spre apus.

Adio

Se vede sus, pe stâncile de criță,
Cum moare 'ncet izvorul de lumină;
In fund de văi pîraele suspină.

Adio fetiță!

Din părul tău tăiat-am o şuviță
Ce peste umeri o lăsaî să pice.
Când vei albi, şuvița îți va zice :

Adio fetiță!

Când am plecat, eșiseși la porțiță:
Păreaî că vreî să'mî spuî o vorbă bună,
Dar tremurâî și nu mi-ai spus nici una...

Adio fetiță!

Athens, 92.

Un cântec

Duișor de rîndunică
Ce de-abia te'ncercî să zborî,
Bați din pana ușurică,
Ramuri mișci și roua pică,
Pică roua de pe florî.

Tot așa zburînd amorul,
Bate aripa a lene,
Mișcă aerul cu zborul,
Picură pe inimî dorul,
Pică lacrămî de pe gene.

Alt cântec

De sub umbrele de frasină, la fântâna din pădure,
Vin Surată, vin,
S'adunăm culbeci de aur, să umplem cofiți cu mure,
Și din fuga, peste umeri, sărutări badea să-ți fure,
Vin Surată, vin.

C'a ploat, și fundul văii cântă din privighetori,
De gîndești că mersul zilei aninatu-s'a de zori ;
Iarba 'i udă, tu pripită, și de-o fi din deal s'aluneci,
Ochii mei, privind din vale, amețiți ai să'i întuneci.

Sus pe grebănul de munte, în poiană, la răcoare,
Vin Surată, vin,
Să privim pe valea tristă cum apune sfîntul soare
Și pe-un ramur cum se 'mbucă două păseri surioare,
Vin Surată, vin.

Că atîta are omul: ce e azi este al lui.
Ce-o fi mîini e totdeauna marginea mormîntului..
Iar pe tine te-a scris firea cu un haz în colțul gurei
De mi-aș da, pe-o sărutare, sufletul Mamei-pădurei.

Curcea Siretul liniștit

Trecuse toamna gânditoare
Pe râpi, prin garduri, peste vii,
Și închinase toate celea
Aceleiași melancolii.
Depart, pe întinse șesuri
Curcea Siretul liniștit,
Sub sbor de paseri călătoare
Căătorind spre răsărit.

Innaltă, mișcătoare dungă,
Ce-abia te vezi pe cer senin,
Câte speranțe sbor cu tine
Ce primăvara nu măi vin!
O umbră goală, trecătoare,
Viața noastră pe pământ!
O pasare ce pleacă toamna
Descurajată, fără cânt,
Și nu măi vine, nu măi vine,
Căci tinerețea-î o poveste

Pe care noi o știm c'a fost,
Dar nici odată-o știm când este.
O toamnă, scumpa mea suroră,
Te-ai dus și tu, ca ori ce bine,
Și noi rămas-am să te plângem
Cu alți nenorociți ca mine.
Eu m'am deprins de mult cu toate,
Și, trist, în sufletu'mi m'am strîns,
Dar viața e așa de crudă
În cât și astăzi încă-am plîns:
O amintire de durere,
Un biet amor ne 'mpărtășit,
Ce ca și toamna, ca și toate,
S'a dus și nu a mai venit,
Și care azi, sub umbra tristă
A tinereții apunînd,
Mi-a răsărit în amintire
Mai dureros ca ori și când.

Doamnei X.

-

Se aprind în fund de suflet razele tremurătoare
Ce sosesc din depărtarea tinereței ce s'a dus,
Când cu ochii tăi albaștri, melancolici, îmi zici: Oare?...
Suntem noi înamorați?... sau în înși-ne am apus?...

Am apus!.. E poate prea mult: ne-am mai demolat la fire;
Tu ți-ai tras părul pe frunte; flori într'însul nu mai puî.
Te'nvirtești ades în juru-ți plângînd mijlocu-ți subțire...
Insă, mai la urma urmei, nu e treaba nimînu.

Mie-mi placi cum ești acuma: plină 'n umeri, cu bărbie
Și cu degete ca puful, ca o stariță de neam;
Părul alb, figurei tale da un nimb de poezie...
Și o știu, că n'îlără voi-ți te admirî privind în geam.

Corsarul

Într'un castel, pe malul mării,
Pe-a cărui turnuri crenelate
Furtunile le-a îndrăgit,
Trăește singur, dat uitărei,
Cu sufletul plin de păcate,
Corsarul alb, îmbătrănit.

Sub cliparosul din grădină
Se urcă edera pe-o cruce
La capătul unui mormânt;
Prin ramuri aerul suspină
Și parcă din adânc aduce
Un glas de funduri de pământ.

Corsarul, care nici odata
De nimenea nu se rugase,
Nu se plânsese nimănui,
Corsarul avusese-o fată,
Și-acum plângea, se'ngenunchiase
La amintirea fetei lui.

Un ropot lung de vijlie
Cu țipete premergătoare
Chema pustiul din castel;
El tremura din temelie
Isbit de stânci spumegătoare
Ce le-aducea valul cu el.

Mugea oceanul de durere,
Iși ridica în ceruri valul
Și se frângea căzând pe vânt;
Bătrânul hoț, fără de putere,
Vedea cum apa rupe malul
Cu cdera de pe mormânt.

Atunci sări drept în picioare
Și, vrând să lupte cu furtuna,
Corsarul s'aruncă în not ;
Dar firea cea nepăsătoare
Invăluî tot într'una
Corsar și cderă și tot.

În tăcerea din odaie

În tăcerea din odaie
Fantazia mea s'ar stinge,
Dacă-încet luna bălăce
Pe sub zid nu s'ar prelinge

Acum bate în fereastră
Încălzind străvechi portrete
Ce 'n lumina cîi măcastră
Iși iaă suflet pe părete.

Cel dintăi, cu gura mică
Și cu ochi adânci sub gene,
Binișor mâna-și ridică
Și mă chiamă, chiama-alene:

Între cer, pămînt și apă
Ești măi singur de cât noi;
Ia-ți un cadru să te 'ncapă
Și vin colea: vom fi doi.

Intre noi va sta copilul,
Și in ramul cel din față
Vom privi cum curge Nilul
Și-om ceti ce ne învață :

Totul vine, totul trece,
Iar sfârșitul tuturor
E un colț de humă rece
Cu un mac străjuitor...

Dar deabia se măi prelinge
Pe sub zid luna bălac ;
Fantasia mea se stinge
In tăcerea din odac.

P l o u ă

Plouă lacrimi de toamnă peste lumea ostenită,
Scuturând petale albe de pe ramuri de lămâi.
Fîrca plînge. Tu, iubită,
Ca o marmură antică. fără lacrimi rămăi.

A murit un an, o lume purtând primăvara-într'însa,
An de zile fericite, rupt din tinerețea ta ;
Aū plîns pomii, cerul plîns-a,
Tu, ca grăul sub zăpadă, ai urmat a dormita.

Eu mă duc. Privește bine vîrful pânzelor pe mare :
N'a plecat de când e lumea un măi singur călător.
Tu zîmbești... Drept răsburare
Îți doarese să poți cunoaște gura dulcelui amor.

V a r a

Cu firea ei cea arzătoare
Sosit-a vara înapoi;
Toți pomii sunt în sărbătoare,
În tei stă floare lângă floare...
E dulce vara pe la noi!

Când *dimineața* se ivește
Din al văzduhurilor fund,
Tot câmpul parcă 'ntinerește,
Iar, deșteptată de pe prund,
Circada satului pornește...

În urma ei un roi de grauri
Ca niște valuri cenușii
S'amestecă prin bălări,
S'așează 'n coarne pe la tauri,
Fac fel de fel de nebunii.

Până ce 'n zarea depărtată
Spre lacul trist se pun pe drum,
Și cum se duc, — acum ș'acum
Se mai zăresc încă odată
Ca rămășița unui fum.

LUNILE

Ianuariu

Frigul, scriitor pe geamuri,
Cu zăpezile se joacă
Și le schimbă 'n promoroacă
Atîrnând ciucuri de ramuri.

Din fereastră'mi înghețată
Staū uitându-mă la cer :
Norii, plumbuiți de ger,
S'aū strîns pată lângă pată.

Trist și singur ca un greer
Vălul timpului rupându-l,
Eū aștept să'mi toarcă gândul
Intr'un colț mai cald de creer.

Iar afară numai fumul
Subțiratec își ia zborul ;
Eū imi leg de dânsul dorul
Și 'n vîzduhuri îi dau drumul.

Mai  

Dlin de gloria străbună ca de-un lucru str ns de el,
Sc p r nd *Miralaia* printre buze fluera încetinel
 i cu frul prins în st nga, iar cu dreapta prins n  old,
Parc'ar fi preconul lumci, călătorul Childe-Harold.

Bate surul cu potcoava cald rimul sunător,
Sc p r nd sc nteii din piatra care'i cade sub picior,
 i cu ochiul prins în s nge, sperios  i cat  'n cale,
Leg n ndu' i cavalerul pe puternicele'i  ale.

La ferestrele cu gratii ies copilele b lane,
Poftitoarele neveste, jinduitele v dane,
Chiar dervi ii, mosafirii, părăsesc, c nt nd, odaia
 i 'n balcoane vin să vada pe vestitul *Miralaia*

Dar de-odată dintr'o turlă  nelinat  către stradă
Un mănunchiu de roze albe fu lăsat u or să cal ;
El lovi din  nt mplare calul viu  i sperios,
Calul se isbi în l tur   i' i sv rli st p nul jos.

Atunci mândrul *Miralaia*, ridicând de jos buchetul,
Către turla înclinată se întoarse cu încetul,
Însă, nezărind pe nimeni, zise'n înfloritu'i graiū:
A căzut poate din zborul călătoarei lunī de Maiū.♦

Julie

Țălin, jitarul de la sat,
Cu pușca vecinic de-a spinare,
Era pe holde împărat
Și statul lui n'avea hotare.
În el tot câmpul se 'ncredea,
Toți fluturii și toată floarea:
Sulîna, scara, 'l adormea
Și'l deștepta, în zori cicoarca.

Odată, deșteptat în zori
De-acel miros de dimineață,
Iși ridică ochii din flori
Și se uită peste fîneață.
Din pricina zilelor calde,
Mărica, zîna printre fete,
Se coborîse să se scalde
Ș'acum.... se descindea de bete.

Jitarul nostru, nădrăvan,
Se subție ca o șopârlă,
Ș'ascuns de-un ciot, de-un bolovan,
Se strecură până la gârlă...
Cuptior, Cuptior, câte mă faci
Cu vinovata ta căldură!..
Noroc numai că poți să tacî.
Așa și cū : streajă la gură.

August

De luciul fără hotare
Al apelor ce-aũ adormit,
Din fund de haosuri resare
Melancolia zîmbitoare
A stelelor ce-aũ răsărit.

Intârziat pe malul mării
Eũ în adâncuri rătăcesc
Și prins de farmecul uitării
Las jos tot lutul pămîntesc
Și'n lumea naltului plutesc.

Și când mă uit în urma mea
La discul rotunjit din tină,
Il vîd schimbat deodată'n stea,
C'o licărire de lumină
Indepărtată, rece, lină.

Ear pe luceferii de noapte
Par'că măi lesne-î vĕd apoî
Că sunt pămĕnturî vechî, rĕscoapte,
Că's plânsete acele șoapte
Ce curg din spațiuurî spre noî.

O lege! cât îmi parî de mare!..
Ce farmec puî în toate cele!..
De te-ai numi în timp, *mitare*,
Său în distanță, *depărtare*,
Tu schimbî pămĕnturile 'n stele.

Care-î privirea omenească
Pĕtrunzĕtoare de mister.
Ce-ar îndrăsnî să bănuiască
Că lumea noastră pămĕntească
Trăește însăși ea în cer?

B a r z a

Sus, pe Argeș, pe la munți,
Aă rămas codrii cărunți;
Jos, pe vale, prin zăvoi,
Se cobor turme de oi,
Iar un cuc cu pana sură
Și-a spus numele din gură:
«Cu-cu!»

De prin garduri, de prin vii,
Cintezoii aurii
Zis-aă din ciripitură
Unei tufe de răsură:
«Soro fă, deșteaptă-te
Și spre Soare 'ndreaptă-te,
So-ro!»

Iar prin crânguri s'aud semne:
Ghionoiaia tac lemne,
Gaița, într'o gârneață,
Se proclamă cântăreață,
Iar din mraja somnului
Es gân lac'i Domnului
Ro-șii!...

Chiar și hanul de la drum.
Iarna fără fir de fum,
Vara fără de călători,
Toamna fără de cântători,
S'a umplut de rîndunele
Ce-aû adus vara cu ele
Cal-dă.

Iar prin lanul răsărit
Merge vestea c'a sosit
Craiul diminețelor
Paznicul fînețelor,
Și-ar fi tras pe-un vîrf de leasă
Jos la doamna preotecasă...
Ci-ne-î?

Linuștea

Din rariștea pădurei trec tinerii, pereche,
Vorbindu-și vorbe scumpe, grăite la ureche;
El, nalt, mereu se pleacă spre mica lui stăpână,
Iar psalmul îndrăgirii pe buze li se-îngână.
Pe umerii lor, scara aruncă ca o haină
Amurgul plin de taină.

Se'ncearcă pân' la dênșii răsnetul să poarte
Din văile pădurei un freamăt de foii moarte;
Găteje subțiratecii s'aud trosnind pe laturî,
Când tinerele ramuri se plec ușor pe laturî.
E cine-va...

Copila de brațul lui se strânge
Și tremurând de frică, îi zice, parcă-ar plânge:
E, cine-va!...

El pleaca spre ea a lui statură
Și-î face semn să tacă cu'n deget dus la gură.
Atuncea se ivește în cadrul trist al sereî
Icoana întrupată și gânditoare-a vereî.
E naltă, plină'n umeri, și-î singură ca ea:

Cu foie de myrt pe frunte și-o ramură în mână,
De n'ar avea privirea senină ca o stea,
Ai crede că e însăși Diana cea păgână.
Atât de albă-i pielea și vinele curate,
Că'n tâmpla ce se mișcă vezi inima cum bate,
Ii cade către umeri, în unde, perii creți,
De parcă-i întruparea eternei tinereți.
Privirea ei se duce și taie lungul spațiu,
Sorbind nemărginirea cu ochi plin de nesațiu,
Și ast-fel depărtată de-a pururea de soare
Spre tainele câmpiei ca trece călătoare.

Copila, întrebându-l, la sînul lui s'ascunde.
El, palid în gândire, se 'ncearcă a-i răspunde:

«E *Liniștea*, e doamna adâncilor păduri,
E zîna nevăzută, ce scara, la isvoare,
Sufflând în josul apeî, le face să coboare
Sfioșe, fără sgomot și făr' de creștură.»

E *Liniștea*, e doamna poveștilor de seară,
Când vîntul nu măi bate, torente nu măi curg;
In urma ei vîzduhul se umple de amurg
Și iarba de flori albe lucrate ca din ceară.»

«E *Liniștea*, e doamna misterelor naturei,
Când florile polenul și-l scutură pe vînt,
Când buciumul o chiamă cu adormitu-î cânt,
Și toată vietatea își pune streajă gurei.»

În urma ei el tace și somnul stă să-i iure,
O lume nouă vine stăpână pe pădure;
Videnii îmbrăcate în țesături de raze,
Acorduri înecate în prelungiri de fraze
Pe care le rostește tăcerea vorbitoare;
Și sgomotele surde ce'n rîpe nasc și mor;
Și miile de fire fantastice, ușoare,
Ce greerii le mișcă din unghiurile lor;
Și-apoi sfioase umbre de 'nchipuirii nebune,
Ce ochiul, când nu vede, în minte ni le pune;
Și toată nesfârșita viață dintr'un vis,
Ca într'un cap ce doarme aici parcă s'a-închis.

Atuncea el, în urmă-î, copila vrînd să-și culce,
Îi ia pe brațe capul, și, legănînd'o dulce,
Îi zice, sărutînd-o în umbra moale-a gurei:
Dormi, Liniștea e doamna misterelor naturii,

Au mai fost...

De-ți tremură mâna când vrei să i-o'ntinzi
Și ochiul ți-e sec, iar fața de ceară,
Ea'ndată pricepe, și singur te prinzi,
Căci toate-au mai fost și-or fi toate iară.

Iar scara când singură ședeți amândoi,
Tu nu te mira, când ea te sărută,
Ca luna ironic se uită la voi,
Căci toate-au mai fost — și luna e muta.

Și iar, mai târziu, când singur vei sta,
Dar singur, tu singur — și lucrul se poate
Aibă forța de-a crede, și nu te mira,
Căci toate-au mai fost și-or fi iară toate.

—

I N D I C E

	Pa .
Fugind de tot	7
Amurg	8
Sermanul Vultur	9
La Lună	10
S'aud	12
Versuri heterometre	3
Pe Acropole	4
De la Villa Tusculana (Dactili și Trochei)	1
Sonet (Către Aspasia lui Leopardi)	18
* La Lună	19
· La Villa Aldobrandini	20
* Anienul	21
* Boul	22
< Doamnei E. P.	23
: Culcate-s românițe	24
Castel Fusano	25
Jos la Tivoli	26
Urscolo	28
Nimfa tânăra Leuco	30

	Pag.
^ San Marc	32
Anzio	33
Ofelia	34
Strofe (Doamnei C.)	36
^ Ca un mănunchiū de ramuri	38
Plecată cu capul	40
Adio	42
Un cântec	43
Alt cântec	44
Curgea Siretul liniștit	45
Doamnei X.	47
Corsarul	48
In tăcerea din odac	50
Plouă	52
Vara	53
Lunile: Ianuariū	55
« Maiū	56
« Iuliū	58
« August	60
Barza	62
Liniștea	64
Aū mai fost	67

LIBRĂRIA CAROL MÜLLER

In curînd va apărea în editura noastră, de același autor, romanul

LUME NOUĂ ȘI LUME VECHIE

PREȚUL 2 LEI

Lito-Tipografia Carol Göbl, strada Dómnrei 16. Bucuresei.

